

ЗВІТ ПРЕЗИДЕНТА СВІТОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ

Дорогі учасники X Світового Конгресу Українців!

Маю честь представити Вам свій звіт як президента Світового Конгресу Українців (СКУ) від серпня 2008 р.

На IX Світовому Конгресі Українців я представив бачення нашої майбутньої праці. Розуміючи важливість консолідації світового українства в просуванні спільних інтересів, я заявив, що наступним етапом діяльності світового українства має бути етап ділового партнерства між Україною і діаспорою. Я також наголосив, що для СКУ як найвищої міжнародної надбудови української діаспори важливо мати міцні зв'язки з усіма українськими громадами, координувати проекти світового масштабу та бути речником багатомільйонної української діаспори.

Тому від початку каденції я ініціював та очолив працю по підготовці візії СКУ, яка була оприлюднена в березні 2009 р. Вона стосується таких важливих для України та діаспори питань, як:

- захист українських національних меншин;
- забезпечення недоторканності кордонів України і її вступу до Євросоюзу та Організації Північноатлантичного Договору (НАТО);
- збереження і розвиток української мови в Україні та в діаспорі;
- вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932-33 рр. та його визнання у світі актом геноциду та
- формування позитивного іміджу України.

Керуючись завданнями СКУ та вимогами часу, протягом звітнього періоду здійснював керівництво СКУ, зосередивши основну увагу на таких питаннях, як:

- утвердження незалежності України та захист українських національних інтересів;
- євроінтеграція, демократизація і українізація України;
- захист людських і національних прав українців незалежно від місця проживання;
- інформування української і міжнародної спільноти про важливі українські питання;
- зміцнення СКУ та посилення його впливу на світовій арені;
- консолідація української діаспори навколо загальнонаціональних питань;
- розбудова українського громадського життя в країнах проживання діаспори;
- визнання Голодомору 1932-33 рр. в Україні геноцидом українського народу та
- зміцнення фінансової бази СКУ.

Очолив працю щодо підписання чотирьох меморандумів про співробітництво СКУ з владними структурами України.

Порушував актуальні для української спільноти питання під час зустрічей з:

- українськими релігійними провідниками: Главою Української Православної Церкви Київського Патріархату Патріархом Філаретом (червень 2010 р. та серпень 2011 р.), Главою Української Греко-Католицької Церкви Патріархом Любомиром Гузарем (червень 2010 р.) та Главою Української Греко-Католицької Церкви Патріархом Святославом Шевчуком (серпень 2011 р.);
- високопосадовцями владних структур України;

- високопосадовцями відомих міжнародних інституцій: Організації Об'єднаних Націй (ООН); Європейського Союзу (ЄС) та його основних інститутів влади – Європейського Парламенту, Європейської Ради та Європейської Комісії; Ради Європи; Організації з Безпеки та Співробітництва в Європі (ОБСЄ) та правозахисних організацій “Дім свободи”, “Нагляд за правами людини” і “Міжнародна амністія”;
- високопосадовцями владних структур 25 країн проживання української діаспори та
- українцями 32 країн світу.

Виступав з промовами на форумах всеукраїнського та міжнародного масштабів, у тому числі й в ООН та у Європейському Парламенті, очолював працю з підготовки друкованих матеріалів СКУ, зокрема письмових звернень і пресових повідомлень, та давав інтерв'ю засобам масової інформації.

Оскільки детальна інформація про мою попередню працю вже була представлена в збірниках звітів за 2008-2012 рр. та розміщена на веб-сайті СКУ, нижче подаю стислий звіт за головними напрямками діяльності СКУ.

I. НАЙБІЛЬШІ УСПІХИ

Свою працю долучився до таких найбільших успіхів СКУ в 2008-2013 рр.:

- Міжнародна акція “Незгасима свічка”, яка з нагоди 75-ої річниці Голодомору пройшла в 32 країнах проживання української діаспори та в усіх 25 областях України (2008 р.);
- зняття пам'ятників Леніну з Державного реєстру України (2009 р.);
- підписання чотирьох меморандумів про співробітництво СКУ з владними структурами України (2009-2010 рр.);
- Міжнародна місія СКУ зі спостереження за президентськими виборами 2010 р. в Україні;
- захист Бібліотеки української літератури в Москві, яка перебувала під загрозою закриття владою Росії (2010-2011 рр.);
- три молодіжні форуми: “Болгарія-2010”, “Київ-2011 і “Львів-2012” та вісім семінарів молоді української діаспори, які Конференція українських молодечих організацій при СКУ провела в Португалії, Франції, Норвегії, Словаччині, Греції, Іспанії, Чехії та Румунії (2012-2013 рр.);
- сприяння поверненню українській громаді Польщі 21 березня 2011 р. Народного дому в Перемишлі;
- захист української національної меншини в Угорщині у зв'язку з ситуацією щодо виборів до Державного органу самоврядування українців Угорщини (2011 р.);
- просування євроінтеграції України та сприяння парафуванню 30 березня 2012 р. Угоди про асоціацію між ЄС і Україною;
- Міжнародна місія СКУ зі спостереження за парламентськими виборами 2012 р. в Україні;
- підтримка українців Німеччини в заснуванні 6-7 жовтня 2012 р. крайової центральної репрезентації - Об'єднання українських організацій в Німеччині;
- допомога у відновленні повноцінної діяльності Союзу українців Румунії, пов'язана з розмороженням його банківських рахунків (2012 р.);
- припинення процесу ліквідації української школи в с. Мокре Підкарпатського воєводства у Польщі та її передання українській громаді (2012 р.) та
- сприяння спрощенню від 1 липня 2013 р. візового режиму для громадян України, які подорожують до країн ЄС.

II. ДІЇ, СПРЯМОВАНІ НА УТВЕРДЖЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ДЕМОКРАТИЗАЦІЮ, ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ І УКРАЇНІЗАЦІЮ

Довгоочікуване здобуття 24 серпня 1991 р. незалежності України стало одним із найважливіших здобутків в її історії та дало українському народу в Україні можливість бути господарем на своїй землі, а багатомільйонній українській діаспорі – стати державним народом.

Тому одним із основних напрямків моєї праці щодо України стало сприяння демократизації, українізації та євроінтеграції України, що є запорукою її незалежності та має велике стратегічне значення як для неї самої, так і для Європи та української діаспори.

Ці справи я постійно порушував в Києві перед високопосадовцями владних структур України:

- Президентом Віктором Ющенком (листопад 2008 р. та жовтень 2009 р.);
- Президентом Віктором Януковичем (червень 2010 р. та серпень 2011 р.);
- Прем'єр-міністром Юлією Тимошенко (листопад 2008 р., серпень та жовтень 2009 р.);
- Віце-прем'єр-міністром Іваном Васюником (жовтень 2009 р.);
- Міністром закордонних справ Володимиром Огризком (листопад 2008 р.);
- Міністром закордонних справ Петром Порошенком (жовтень 2009 р.);
- Міністром культури Василем Вовкуном (серпень та жовтень 2009 р.) та
- Міністром закордонних справ Костянтином Грищенком (червень 2010 р.).

Я очолив працю по підготовці візії СКУ та в листопаді 2008 р. ознайомив з її основними положеннями високопосадовців тодішніх владних структур України - Президента Віктора Ющенка, Прем'єр-міністра Юлію Тимошенко і міністра закордонних справ України Володимира Огризка.

Відтак здійснював керівництво працею, що спрямована на підготовку, підписання та втілення в життя наступних чотирьох меморандумів:

- *Меморандум про співпрацю з Міністерством закордонних справ України* (30 липня 2009 р.) в таких питаннях: моніторинг та забезпечення захисту інтересів закордонних українців згідно з міжнародними конвенціями та національним законодавством країн їхнього проживання; підвищення позитивного міжнародного іміджу України різними шляхами, включно з пропагуванням культурно-історичної спадщини України; збереження та популяризація української мови в Україні та в діаспорі; продовження просвітницької роботи серед світової громадськості щодо визнання Голодомору геноцидом українського народу та проведення спільних акцій, спрямованих на підтримку європейської та євроатлантичної інтеграції;
- *Меморандум про співпрацю з Міністерством культури і туризму України* (27 серпня 2009 р.) в таких питаннях: збереження культурної спадщини України, популяризація культурно-мистецьких надбань українського народу в Україні та в світі, піднесення національної свідомості українців через українську культуру і мистецтво та виховання патріотичної молоді на базі спільної культурної ідентичності;
- *Меморандум про співпрацю з Міністерством сім'ї, молоді та спорту України* (27 жовтня 2009 р.) в таких питаннях: участь спортивних команд України у Олімпійських іграх, проведення всеукраїнських фізкультурно-оздоровчих і спортивних змагань та підготовку і проведення українських спортивних таборів та
- *Меморандум про співпрацю з Національним олімпійським комітетом України* (21 січня 2010 р.) в напрямках, пов'язаних з Олімпійськими іграми.

Уже з перших днів перебування на посту президента СКУ я розпочав працю з просування серед міжнародної спільноти питання про європейську та євроатлантичну інтеграцію України, привертаючи при цьому увагу до агресивних та імперських дій Росії.

У кінці серпня 2008 р., напередодні позачергового саміту ЄС у Брюсселі з ситуації в Грузії, я направив лист Президенту ЄС Ніколя Саркозі, в якому акцентував на порушенні Росією під приводом миротворчих дій у Грузії *Заключного акту про безпеку і співпрацю в Європі*. Згідно з цим актом учасники наради з безпеки і співробітництва у Європі зобов'язалися поважати

територіальну цілісність держав Європи та не здійснювати щодо них військової агресії. Беручи до уваги вищесказане, я закликав ЄС підтримати прагнення України приєднатися до євроатлантичної системи безпеки.

А в квітні 2009 р. - закликав глав держав та урядів країн-членів НАТО схвалити заяву України про приєднання до Плану дій щодо членства (ПДЧ) в НАТО під час квітневого саміту 2009 р., відзначивши, що це б підтвердило конкретні дії НАТО у збереженні миру і стабільності в регіоні на довгий час. У цьому листі я послався на Декларацію Бухарестського саміту 2008 р. про те, що НАТО вітає євроатлантичні прагнення України та підтримує її заяву до ПДЧ.

У червні 2009 р. я письмово закликав Президента США Барака Обаму відвідати не лише Росію, але й Україну, акцентувавши на її ролі для збереження безпеки Євроатлантичного альянсу в Центральній та Східній Європі.

Здійснював моніторинг розвитку України як незалежної держави та з метою викорінення всяких проявів її повернення до колоніального минулого:

- закликав владні структури України відмовитись від спільного з Росією вшанування 300-річчя Полтавської битви через несумісність трактування ролі цієї історичної події українською і російською сторонами (грудень 2008 р.) та
- висловив обурення постановою Верховної Ради України *“Про відзначення 90-річчя створення комсомолу України”* і закликав молоде покоління українців вивчати історію героїчної боротьби за незалежну Україну та брати за приклад діяльність видатних українських постатей (червень 2009 р.).

Під час зустрічі з Прем'єр-міністром України Юлією Тимошенко в серпні 2009 р. закликав зняти пам'ятники Леніну з Державного реєстру нерухомих пам'яток національного значення, пославшись при цьому на резолюцію Парламентської асамблеї ОБСЄ від 2009 р., яка рівною мірою засуджує сталінізм і нацизм. За день після цієї зустрічі уряд України прийняв відповідну постанову про зняття пам'ятників Леніну з Державного реєстру. Це був позитивний крок для іміджу України та для сприйняття її як більш європейської держави.

У жовтні 2009 р. взяв участь у парламентських слуханнях в Україні, де закликав Верховну Раду проводити парламентські слухання про стан української мови, про ефективність здійснених заходів у боротьбі з довголітньою русифікацією України та проводити всі засідання Верховної Ради виключно державною мовою України, визнати воїнів ОУН-УПА учасниками національно-визвольної боротьби за незалежну Україну та надати ветеранам належні пільги, а також прийняти закони, спрямовані на демонтаж пам'ятників, що символізують тоталітарний комуністичний режим.

У 2010 та 2012 рр., напередодні та під час президентських і парламентських виборів в Україні, займався координацією діяльності, що пов'язана з працею міжнародних місій СКУ зі спостереження за виборами. Протягом цього часу я спілкувався з головами місій, полагався до організації питань з Центральною виборчою комісією України та долучився до випуску пресових повідомлень, закликів та листів на цю тему. У 2010 р. на залик СКУ взяти участь у Міжнародній місії СКУ зі спостереження за виборами відгукнулось понад 200 представників українських громад з 10 країн світу. Міжнародна місія 2012 р., в якій узяло участь понад 250 спостерігачів з 20 країн світу, була найбільшою із неурядових місій, що діяла без жодного державного фінансування. Важливо, що майже половину спостерігачів становила українська молодь з різних кінців світу, чому ми головним чином завдячуємо успішним форумам молоді української діаспори. Обидві місії вели спостереження за ходом виборів у різних регіонах України та на закордонних виборчих округах.

З приходом у 2010 р. нової влади в Україні було змінено державну політику відносно багатьох стратегічно важливих напрямків та розпочався наступ на здобутки демократії і національні цінності українського народу. Одночасно з цим владні структури України почали демонструвати промосковську орієнтацію, що насамперед виявилось у прийнятті антиконституційної Харківської угоди, наданні переваг російській церкві і російській мові та в антиукраїнському трактуванні історії України, зокрема Голодомору і українських національних героїв.

У відповідь на це я активізував працю в питаннях моніторингу та реакції на різного роду антиукраїнські та антиконституційні дії, висвітлюючи позицію СКУ в заявах та усних і письмових закликах.

У червні 2010 р., під час зустрічі з Президентом Віктором Януковичем, я представив *Меморандум про важливі питання, що стосуються України та української діаспори*, відзначив необхідність вияснення офіційної позиції нинішньої влади України щодо підписаних з попередньою владою чотирьох меморандумів про співпрацю та від імені багатомільйонної української діаспори ще раз:

- засудив *Угоду про Чорноморський флот* та закликав ліквідувати її як таку, що є неконституційною та суперечить національним інтересам України;
- наголосив на неприпустимості втрати контролю над найбільшими, стратегічно важливими галузями промисловості України, що стало б загрозою для незалежності та національних інтересів України;
- привернув увагу до обмеження свободи слова в українських засобах масової інформації, до тиску Служби безпеки України на ректора Українського Католицького Університету, теперішнього владика Бориса Гудзяка, до загрози обмеження свободи мирних зібрань в Україні та закликав припинити порушення основних прав і свобод людини та повернення владних структур України до авторитарної системи управління;
- акцентував на важливості набуття Україною членства в ЄС та НАТО, що допоможе їй у подальшому розвитку як європейської країни та стане найкращою запорукою захисту незалежності;
- висловив стурбованість переписуванням історії України в світлі московської інтерпретації, зокрема запереченням Голодомору як геноциду українського народу, а також закликав призначити кошти для спорудження пам'ятника жертвам Голодомору на виділеній американським урядом землі у Вашингтоні, термін на встановлення якого закінчується в жовтні 2013 р.;
- закликав припинити всі дії владних структур, спрямовані на фактичне впровадження російської як другої державної мови, оскільки це шкодить розвитку української як єдиної державної мови в Україні та
- закликав заборонити встановлення пам'ятників Сталіну в Україні, а також забезпечити демонтаж його пам'ятника в Запоріжжі.

Разом з цим у письмових зверненнях до владних структур України закликав:

- розглянути справу директора Національного музею *“Тюрма на Лонцького”* Руслана Забілого та вияснити дії Служби безпеки України, які викликають велике занепокоєння в Україні та в діаспорі (вересень 2010 р.);
- відновити в Харкові пам'ятну дошку на честь Глави Української Греко-Католицької Церкви – Патріарха Йосифа Сліпого (листопад 2010 р.);
- не дозволити прийняття руйнівного для української вищої освіти проекту Закону України *“Про вищу освіту”*, що веде до самоізоляції України, подальшої деградації її науки та освіти (на підтримку відкритого листа президента Національного університету *“Києво-Могилянська академія”*) (грудень 2010 р.);
- робити моніторинг та привертати увагу широкої громадськості до різного роду порушень людських прав в Україні (січень 2011 р.);
- вжити необхідних заходів для збереження українських шкіл в Донецьку та в інших населених пунктах України (березень 2011 р.);
- скасувати рішення генерального директора Національної радіокомпанії України та, керуючись інтересами українського народу, не дозволити закриття Української редакції

Всесвітньої служби радіомовлення України як важливого інформаційного джерела національного спрямування для закордонного українства (травень 2011 р.);

- припинити застосування в Україні кримінального правосуддя як засобу досягнення політичних цілей та забезпечити виконання вимог Європейського Парламенту згідно з *Резолюцією про ситуацію в Україні "Справи Юлії Тимошенко та інших членів колишнього уряду"* (червень 2011 р.);
- припинити в Одесі русифікацію і антиукраїнську пропаганду, яка розпалює ворожнечу, та забезпечити дотримання основних людських прав і свобод (липень 2011 р.);
- забезпечити в Україні дотримання фундаментальних європейських цінностей, а також перегляд рішення про ув'язнення лідера опозиції Юлії Тимошенко і її негайне звільнення з-під арешту (серпень 2011 р.);
- вжити всіх заходів для забезпечення в Україні дотримання верховенства права та звільнення лідера опозиції Юлії Тимошенко з в'язниці на період апеляційного процесу (жовтень 2011 р.);
- негайно припинити подальший розгляд шкідливого для енергетичної безпеки і незалежності України Законопроекту *"Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою забезпечення реформування нафтогазового комплексу"* (січень 2012 р.);
- забезпечити спорудження на Театральній площі Вінниці пам'ятника, гідного величі українського поета Тараса Шевченка, чиє 200-ліття від дня народження в 2014 р. буде відзначати все світове українство (лютий 2012 р.);
- на підставі рішення Європейського суду з прав людини сприяти якнайшвидшому звільненню лідера опозиції Юрія Луценка з в'язниці та скасуванню всіх заборон щодо його участі в парламентських виборах у жовтні 2012 р. (липень 2012 р.);
- не підписувати Законопроект *"Про засади державної мовної політики"*, що становить серйозну небезпеку для майбутнього розвитку української мови (липень 2012 р.) та
- на підставі рішення Європейського суду з прав людини сприяти якнайшвидшому звільненню лідера опозиції Юрія Луценка з в'язниці (листопад 2012 р.).

У зв'язку з зниженням рівня демократії в Україні та антиконституційними і антиукраїнськими діями владних структур України, Річні загальні збори СКУ 2010 р. прийняли рішення ще більше активізувати працю щодо підвищення обізнаності міжнародної спільноти про важливі українські питання.

З метою втілення цього рішення в життя я зміцнив зв'язки та зустрівся з рядом міжнародних високопосадовців наступних відомих інституцій, зокрема:

Європейський Парламент

- Колишній Президент Європейського Парламенту Єжи Бузек (березень 2012 р., Брюссель; червень та грудень 2012 р., Страсбург; та лютий 2013 р., Брюссель);
- Віце-президент Європейського Парламенту Яцек Протасевич (березень 2012 р., Брюссель, та червень і грудень 2012 р., Страсбург);
- Віце-президент Європейського Парламенту Райнер Віланд (лютий 2013 р., Брюссель);
- Віце-президент Європейського Парламенту Мігель Мартінес (лютий 2013 р., Брюссель);
- Голова Комітету Європейського Парламенту з закордонних справ Елмар Брок (грудень 2012 р., Страсбург та березень 2013 р., Брюссель);
- Голова Підкомітету Європейського Парламенту з питань прав людини Гейді Гаутала (березень 2011 р., Брюссель);
- Голова Підкомітету Європейського Парламенту з прав людини Барбара Лочбіглер (вересень 2011 р., Страсбург);
- Голова делегації Європейського Парламенту до Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна Павел Коваль (листопад 2011 р. і травень 2012 р., Варшава; березень 2012 р., Брюссель, та червень 2012 р. і грудень 2012 р., Страсбург);

- Президент Групи Прогресивного альянсу соціалістів та демократів, депутат Європейського Парламенту Ганнес Свобода (лютий 2013 р., Брюссель) та
- Співголова Групи зелених, депутат Європейського Парламенту Ребекка Гармс (лютий 2013 р., Брюссель).

Європейська Комісія

- Єврокомісар з питань розширення і Європейської політики сусідства Стефан Фюле (червень і грудень 2012 р., Страсбург) та
- Директор Генерального директорату із зовнішніх відносин Європейської Комісії Гуннар Віґанд (листопад 2011 р., Брюссель).

Рада Європи

- Генеральний секретар Ради Європи Торбйорн Ягланд (травень і грудень 2012 р., Страсбург);
- Президент Парламентської асамблеї Ради Європи Жан-Клод Міньйон (квітень 2013 р., Страсбург);
- Комісар з прав людини Ради Європи Нільс Муїжнекс (квітень 2013 р., Страсбург);
- Голова Комітету з політичних питань і демократії Ради Європи П'єтро Марценаро (квітень 2013 р., Страсбург);
- Голова Групи Європейської народної партії Ради Європи Лука Волонте (квітень 2013 р., Страсбург);
- Голова Групи соціалістів Ради Європи Андреас Гросс (квітень 2013 р., Страсбург);
- Голова Альянсу європейських лібералів та демократів Ради Європи Анн Брассер (квітень 2013 р., Страсбург);
- Голова французької делегації до Ради Європи Рене Руке (квітень 2013 р., Страсбург);
- Голова польської делегації до Ради Європи Анджей Галіцкі (квітень 2013 р., Страсбург);
- Голова литовської делегації до Ради Європи Орінта Лейпюте (квітень 2013 р., Страсбург);
- Співдповідач з питань моніторингу України з боку Парламентської асамблеї Ради Європи Майліс Репс (квітень 2013 р., Страсбург) та
- Співдповідач з питань моніторингу України з боку Парламентської асамблеї Ради Європи Марієтта де Пурбе-Лундін (квітень 2013 р., Страсбург).

Організація з Безпеки та Співробітництва в Європі

- Верховний комісар у справах національних меншин ОБСЄ Кнут Воллебек (грудень 2010 р., Гаага) та
- Директор Бюро демократичних інституцій та людських прав ОБСЄ Джанез Ленарчик (листопад 2011 р. та травень 2012 р., Варшава).

Протягом цієї каденції я також представив важливі українські справи високопосадовцям владних структур наступних 25 країн проживання української діаспори: Аргентина, Бельгія, Болгарія, Бразилія, Боснія й Герцеговина, Данія, Великобританія, Греція, Естонія, Ірландія, Іспанія, Канада, Латвія, Литва, Німеччина, Польща, Румунія, Сербія, Словаччина, Словенія, США, Угорщина, Франція, Хорватія та Чехія. Зокрема мав окремі зустрічі з такими високопосадовцями, як:

- Міністр з питань громадянства, імміграції та багатокультурності Канади Джейсон Кенні (листопад 2008 р., Київ);
- Генерал-губернатор Канади Мікаель Жан (квітень 2009 р., Оттава);
- Депутати парламентської групи Естонія-Україна Сільверо Мейкар, Юрі Тамм та Маті Райдма (серпень 2010 р., Таллінн);
- Депутат іспанського Парламенту Гонсало Роблес Ороско (вересень 2010 р., Мадрид);
- Голова Хорватського Парламенту Лука Бебич (листопад 2010 р., Загреб);
- Спікер Сейму Польщі Гжеґож Схетина (березень 2011 р., Варшава);
- Голова Парламенту Угорщини Ласло Кювер (червень 2011 р., Будапешт);
- Віце-прем'єр-міністр Угорщини Жолт Шем'єн (червень 2011 р., Будапешт);
- Прем'єр-міністр Канади Стівен Гарпер (жовтень 2011 р., Торонто);
- Прем'єр-міністр Литви Андрюс Кубілюс (листопад 2011 р., Вільнюс);

- Глава Сейму Литви Ірена Дягутене (листопад 2011 р., Вільнюс);
- Мер Буенос-Айреса Маурісіо Макрі (листопад 2011 р., Буенос-Айрес);
- Міністр з Європейських питань Ірландії Лусінда Крейґтон (березень 2012 р., Дублін);
- Президент Польщі Броніслав Коморовський (травень 2012 р., Варшава);
- Спікер Сенату Польщі Богдан Борусевич (травень 2012 р., Варшава);
- Голова Комісії закордонних справ у Сеймі Гжеґож Схетина (травень 2012 р., Варшава);
- Спікер Сейму Латвії Салвіта Аболтіна (червень 2012 р., Рига);
- Міністр закордонних справ Латвії Едгар Ринкевич (червень 2012 р., Рига);
- Президент Румунії Траян Басеску (жовтень 2012 р., Бухарест);
- Голова Сенату Румунії Крін Антонеску (жовтень 2012 р., Бухарест);
- Голова Палати депутатів Румунії Валеріу Згоні (жовтень 2012 р., Бухарест);
- Міністр освіти Румунії Катерина Андронеску (жовтень 2012 р., Бухарест);
- Президент Сенату Бельгії Сабіна де Бетюн (лютий 2013 р., Брюссель);
- Голова Групи дружби Бельгія-Україна та член Комісії закордонних справ Палати депутатів Бельгії, сенатор Рік Демс (лютий 2013 р., Брюссель);
- Генеральний секретар Міністерства закордонних справ, зовнішньої торгівлі та співпраці в галузі розвитку Бельгії Дірк Ахтен (лютий 2013 р., Брюссель);
- Конгресмен США Дені Дейвіс (березень 2013 р., Чикаго) та
- Конгресмен США Майк Квіґлі (березень 2013 р., Чикаго).

Під час зустрічей я в першу чергу порушував питання, що стосуються захисту людських і національних прав українців, збереження державності України і її демократизації й європеїзації та закликав підтримати парафування, а після 30 березня 2012 р., - підписання *Угоди про асоціацію між ЄС і Україною* під час Третього саміту країн "*Східного партнерства*" 28-29 листопада 2013 р. у Вільнюсі.

У той же час я постійно наголошував на загрозі концепції "*руського міра*" та імперських планів Росії, які спрямовані на повернення України до зони впливу Росії, насамперед шляхом входження до *Митного та Євразійського союзів*.

Я також спонукав до прийняття заходів, подібних до американського *Закону Магницького*, які б передбачали анулювання віз, заборону здійснення трансакцій та замороження активів особам, які грубо порушують людські права.

25-26 жовтня 2010 р. у складі делегації Прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера здійснив візит до України та просив його наголосити, що Канада і далі буде сприяти зміцненню демократії в Україні і її утвердженню як незалежної держави та цим самим зацікавити Україну в розширенні зв'язків із заходом. Також просив звернути увагу на порушення в Україні людських прав та впровадження в засобах масової інформації цензури. Прем'єр-міністр Стівен Гарпер під час зустрічі з Президентом Віктором Януковичем наголосив на важливості дотримання в Україні фундаментальних цінностей свободи і демократії, а під час прес-конференції заявив, що Канада продовжуватиме підтримувати Україну, якщо вона буде дотримуватися принципів миру, демократії і свободи.

Я також встановив листовні контакти з широким списком високопосадовців ООН, ЄС, Ради Європи, ОБСЄ та відомих правозахисних організацій, у тому числі й з Генеральним секретарем ООН Бан Кі-Муном, Президентом Європейського Парламенту Мартіном Шульцем, Президентом Європейської Ради Германом Ван Ромпеєм, Президентом Європейської Комісії Жозе Мануелем Баррозо, Високим представником ЄС із закордонних справ і політики безпеки і Віце-президентом Європейської Комісії Кетрін Ештон та Головою ОБСЄ Еймоном Гілмором.

Надіслав на адресу міжнародних високопосадовців ряд звернень (з копіями до Президента Віктора Януковича), в яких закликав:

- засудити неприпустимий тиск владних структур України на політичних опонентів, а зокрема політично вмотивовані судові процеси (січень 2011 р.);
- висловити протест стосовно твердження Президента Росії Дмитра Медведєва про те, що Україна мусить зробити вибір між тим, чи мати тісні зв'язки з Росією, чи стати членом ЄС, та

разом з цим підтвердити зобов'язання ЄС працювати з Україною в напрямку її членства в ЄС та поширювати інформацію про переваги такого членства серед українського громадянського суспільства (травень 2011 р.);

- вимагати від владних структур України негайно засудити всі форми прославлення сталінізму та припинити пропагування символів тоталітарного комуністичного режиму (травень 2011 р.);
- більш ефективно інформувати про переваги вступу України до ЄС (червень 2011 р.);
- посилити тиск на владні структури України для забезпечення поваги до основних демократичних цінностей (червень 2011 р.);
- посилити тиск на владні структури України та вимагати негайного звільнення з-під арешту лідера опозиції Юлії Тимошенко (серпень 2011 р.);
- відстоювати демократичні цінності у відносинах з владними структурами України та активізувати дії для звільнення лідера опозиції Юлії Тимошенко з в'язниці на період апеляційного процесу, а також направити спостерігачів до Києва для ведення моніторингу апеляційного процесу в її справі (жовтень 2011 р.);
- здійснювати тиск на владні структури України для термінового лікування лідера опозиції Юлії Тимошенко особистими лікарями за межами слідчого ізолятора (листопад 2011 р.);
- вимагати негайного лікування лідера опозиції Юлії Тимошенко незалежними медиками у спеціалізованій клініці; звільнити з-під арешту членів опозиції і уможливити їхню участь в парламентських виборах, а також попередити владні структури України про застосування до них персональних санкцій за ігнорування резолюцій і заяв міжнародних інституцій та окремих держав (квітень 2012 р.);
- наполягати на негайному звільненні з тюрми лідера опозиції Юрія Луценка та на скасуванні всіх заборон щодо його участі в парламентських виборах на підставі одностайного рішення Європейського суду з прав людини (липень 2012 р.);
- засудити рейд податкової інспекції України до незалежного телеканалу ТВі та вимагати надання можливостей незалежним засобам масової інформації для висвітлення українських новин без загрози або побоювання помсти чи переслідування з боку влади (липень 2012 р.);
- уважно слідкувати за ситуацією щодо незалежних засобів масової інформації в Україні (серпень 2012 р.);
- вимагати негайного скасування заборони на участь лідера опозиції Юрія Луценка у виборах (серпень 2012 р.);
- спонукати владні структури України до відхилення законопроекту про криміналізацію наклепу (вересень 2012 р.);
- вимагати від владних структур України негайного звільнення з тюрми лідера опозиції Юрія Луценка у зв'язку з рішенням Європейського суду з прав людини відхилити їх клопотання про перегляд рішення Європейського суду в справі *Луценко проти України* (листопад 2012 р.);
- прискорити євроінтеграцію України (січень 2013 р.);
- схвалити зміни до *Угоди між Європейським Співтовариством і Україною про спрощення оформлення віз* (січень 2013 р.);
- вжити відповідні дії для дотримання Росією *Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 р.* та зупинити використання російського газу в якості політичної зброї для втягування України до *Митного і Євразійського союзів* та для фактичного відновлення Радянського Союзу (квітень 2013 р.) та

- підтвердити, що ЄС і далі твердо прихильний до підписання у Вільнюсі під час Третього саміту “Східного партнерства” вже парафорованої Угоди про асоціацію між ЄС і Україною, а також не вітає жодних дій, які могли б призвести до набуття Україною членства в Митному союзі Білорусі, Казахстану і Росії та вважає, що Україна не зможе підписати Угоду про асоціацію між ЄС і Україною, якщо стане членом Митного союзу (червень 2013 р.).

На особливу увагу заслуговує письмове звернення СКУ до провідників Європейського Союзу від 17 січня 2013 р. з закликом прискорити євроінтеграцію України, яке містить наступні основоположні твердження:

Світовий Конгрес Українців твердо переконаний, що євроінтеграція України до Європи має велике стратегічне значення для Європи, України та української діаспори, чий інтерес представляє Світовий Конгрес Українців. Як зазначено в Резолюції від 25 листопада 2010 р. щодо України, Європейський Парламент також:

2. Наголошує, що Україна має європейську перспективу та міцні історичні, культурні і економічні зв'язки з Європейським Союзом та є одним з ключових партнерів Союзу в його східному сусідстві, здійснюючи важливий вплив на безпеку, стабільність і добробут усього континенту [неофіційний переклад].

[...]

Угода про асоціацію між ЄС і Україною

Рішення про підписання Угоди про асоціацію між ЄС і Україною слід приймати не на підставі дій нинішніх владних структур України, а скоріше на основі довгострокових інтересів Європи, України та регіональної безпеки, стабільності і добробуту.

Підписавши Угоду про асоціацію між ЄС і Україною, ЄС ще раз визнає справді європейський характер населення України. Такий жест довіри і віри в український народ дасть потужний стимул до демократії і соціального прогресу в Україні. [...]

Домінований Росією Митний союз

25 квітня 2005 р., за повідомленням BBC News, президент Росії Владімір Путін у своєму річному зверненні до нації назвав розпад Радянського Союзу “найбільшою геополітичною катастрофою” ХХ століття.

Сьогодні Президент Путін наполегливо просуває своє нове бачення світу, що полягає в створенні до 2015 р. Євразійського економічного союзу із числа колишніх радянських республік, включаючи Україну, із спільним політичним, військовим, митним, гуманітарним і культурним простором. Дуже важливим кроком для досягнення цього була б інтеграція України до домінованого Росією Митного союзу. [...]

Отже, незважаючи на зобов'язання, взяті Росією в 1994 р. у Меморандумі про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї про утримання від використання економічного тиску проти України для отримання будь-яких переваг, Росія продовжує, зокрема шляхом використання природного газу як політичної зброї, чинити тиск на Україну задля її вступу до Митного союзу. [...]

Крім того, російська політика “м'якої сили”, у тому числі й фінансування “русского міра”, спрямована на те, щоб відвернути Україну від Європи, втягнувши її в сферу впливу Росії. ЄС не слід недооцінювати ступінь глибокого впливу Росії на релігію, економічну діяльність, мову, культуру і засоби масової інформації українського суспільства. [...]

Постійний тиск російських владних структур, невпевненість щодо Угоди про асоціацію між ЄС і Україною, проросійська позиція дуже впливових представників владних структур України та її складна економічна ситуація, - все це є серйозними факторами, що штовхають Україну до домінованого Росією Митного союзу. [...]

Враховуючи геополітичну реальність та стратегічну важливість євроінтеграції України для довгострокових інтересів Європи, підписання, ратифікація та реалізація Угоди про асоціацію між ЄС і Україною мають бути високим пріоритетом для ЄС.

Підписання Угоди про асоціацію між ЄС і Україною також дозволить Україні встановити більш збалансовані відносини з Росією, що також у інтересах Європи.

Кампанія з підвищення обізнаності про євроінтеграцію України та співпраця з українським громадянським суспільством

Щоб протистояти невпинній і глибоко проникливій проросійській пропаганді в Україні, ЄС слід негайно розпочати ефективну кампанію, спрямовану на українське населення в цілому, яка б наголошувала на твердій прихильності ЄС до українського членства в ЄС, а також на перевагах Угоди про асоціацію між ЄС і Україною для Європи і України.

Така кампанія повинна зосереджуватися на двох темах: 1) Угода про асоціацію між ЄС і Україною, значною частиною якої є всеосяжна вільна торгівля, спрямована на просування економічної інтеграції України в Європу, дасть українцям доступ до найбільшої в світі економіки (14 січня 2013 р. Стівен Пайфер, колишній посол США в Україні, у *Financial Times* написав, що "Сукупний валовий внутрішній продукт Митного союзу становить \$2.1 трільйона, у той час як сукупна економіка ЄС становить \$17.6 трільйона" [Неофіційний переклад]) та 2) євроінтеграція України дасть українцям можливість жити в гармонії з європейською спільнотою, яка поділяє їхні цінності і поважає принципи непорушності державних кордонів, демократії, основних свобод і прав людини, на відміну від російської євразійської альтернативи, яка за своєю природою продовжує бути експансіоністською і авторитарною. [...]

Крім цього, ЄС повинен активно підтримувати українське громадянське суспільство, зокрема шляхом розширення співпраці з неурядовими організаціями демократичного спрямування, багато з яких встановили відносини зі Світовим Конгресом Українців.

Студентські обміни та лібералізація візового режиму

ЄС слід також зробити додаткові конкретні кроки для просування євроінтеграції серед українців шляхом студентських обмінів та пом'якшення візових вимог до подорожей між ЄС і Україною. Такі заходи матимуть позитивний вплив на громадську думку в Україні щодо євроінтеграції.

У зв'язку з цим варто взяти до уваги наступні висновки:

- 1) опитування, проведене Фондом "Демократичні ініціативи" ім. Ілька Кучеріва від 30 березня до 4 квітня 2012 р., свідчить, що: а) підтримка членства в ЄС значно зростає серед тих українців, які відвідали одну з держав, членів ЄС, США чи Канаду (78%, які відвідали, у порівнянні з 45%, які не відвідували) і б) тільки 17% українців були в одній з держав, членів ЄС, США чи Канаді та
- 2) опитування, проведене Соціологічною групою "Рейтинг" від 25 вересня до 5 жовтня 2012 р. показало, що підтримка євроінтеграції України є найсильнішою серед молодих людей у віці від 18 до 29 років (майже 67% у порівнянні з 38% серед літніх).

Питання прав людини і Закон Магницького

[...] Законодавчі інструменти, подібні до широко відомого закону про скасування поправки Джексона-Веніка для Росії і Молдови та акт Магницького 2012 р., що був підписаний президентом США Бараком Обамою 14 грудня 2012 р. як закон, може бути варіантом для боротьби з тими, хто порушує права людини та ігнорує рішення Європейського суду з прав людини. Закон Магницького відновлює нормальні торговельні відносини з Росією, а також передбачає такі заходи, як відмова у видачі віз, заборона здійснення трансакцій та замороження активів, щоб запобігти порушенням прав людини.

Світовий Конгрес Українців закликає прискорити євроінтеграцію України

Підсумовуючи вищесказане, Світовий Конгрес Українців закликає ЄС прискорити євроінтеграцію України. Підписанням Угоди про асоціацію між ЄС і Україною ЄС зробив би важливий крок у цьому напрямку та в подальшій модернізації і європеїзації України, яка є шостою за кількістю населення та найбільшою за територією країною в Європі. Це було б дуже правильне рішення з величезними майбутніми вигодами для ЄС і України.

Альтернативою для України є продовжувати коліватися між полюсами Європи і Росії, утримуючи нинішню нестабільність у регіоні з усіма пов'язаними з цим негативними наслідками. Або ще гірше, Україна може стати членом домінованого Росією Митного союзу. Це б неминуче зашкодило геополітичній рівновазі в Європі, значно підрвало суверенітет України, призвело до подальшого погіршення ситуації щодо прав людини і піднесло експансійні амбіції Росії.

Цей заклик підтримали українські організації із 19 країн світу, спрямувавши свої листи до провідників ЄС та до високопосадовців країн свого проживання.

Про увагу міжнародної спільноти до наших закликів свідчать співзвучні з ними заяви, офіційні відповіді, зустрічі та запрошення до участі СКУ в різних заходах.

У 2011 та 2012 рр. я виступив з промовама на тему євроінтеграції в Європейському Парламенті:

- на XVI засіданні Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна, що відбулось у березні 2011 р. в Брюсселі. До офіційних матеріалів цього засідання було включено мій лист, адресований Президенту Європейського Парламенту Єжи Бузеку в зв'язку з його критичною заявою про кримінальне звинувачення опозиційних політиків в Україні та
- на XIX засіданні Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна в червні 2012 р. у Страсбурзі, де також взяв участь у дискусіях на тему України.

Також мав виступ на тему: "Чорнобиль: глобальна справа" в ООН на 20-ій Міжнародній конференції "Чорнобиль – урок для ядерної безпеки, 25 років потому" в квітні 2011 р. у Нью-Йорку. У ході виступу відзначив, що Чорнобильська трагедія сталася внаслідок безвідповідального панування в Україні тоталітарного радянського режиму з центром у Москві та через його байдуже ставлення до засобів безпеки у галузі атомної енергетики.

Для просування ідеї євроінтеграції України серед української молоді я попросив колишнього Президента Європейського Парламенту Єжи Бузека під час червневої зустрічі 2012 р. у Страсбурзі зустрітися з українськими студентами. А вже у вересні 2012 р., за сприяння СКУ, професор Єжи Бузек мав виступи перед студентами Національного університету "Києво-Могилянська академія" та Харківського національного університету ім. Василя Каразіна на тему: "Європейський Союз і Україна: якої Європи ми прагнемо?".

Питання євроінтеграції та демократизації України були ключовими під час моїх робочих зустрічей з Президентом Віктором Януковичем у червні 2010 р. та серпні 2011 р.

Я також обговорив важливість євроінтеграції та постійного моніторингу рівня демократії в Україні з лідером опозиції Юлією Тимошенко в Печерському районному суді Києва

у серпні 2012 р. Після зустрічі я дав прес-конференцію під стінами суду та публічно засудив невинуватий арешт та цілком невідповідний судовий процес над Юлією Тимошенко.

Вищезгадані теми я порушував і під час зустрічей з головою делегації Верховної Ради України до Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна Борисом Тарасюком у березні 2011 р. та червні 2012 р., постійним представником України при ООН Юрієм Сергеевим у квітні 2011 р., головою Представництва України при ЄС послом Костянтином Єлісеєвим у травні 2013 р., постійним представником України при Раді Європи послом Миколою Точицьким та головою і заступником голови Постійної делегації України в Раді Європи Іваном Попеску і Сергієм Соболевим у квітні 2013 р.

На початку лютого 2013 р., напередодні саміту ЄС-Україна в Брюсселі, я письмово закликав Президента Віктора Януковича зробити конкретні кроки в сприянні євроінтеграції України, а зокрема провести необхідні реформи у правовій і судовій системі, припинити застосування вибіркового правосуддя на всіх рівнях влади та рух до будь-якого членства України в домінованому Росією *Митному союзі*. Разом з цим я відзначив, що євроінтеграція та підписання *Угоди про асоціацію між ЄС і Україною* дозволять українському народу жити в гармонії з європейською спільнотою, яка поділяє його цінності; мати доступ до найбільшої в світі економіки; одержати підтримку в енергетичному секторі для його модернізації; долучитися до європейських економічних і соціальних програм; прискорити відповідні реформи у сферах освіти і охорони здоров'я; вільно пересуватися територіями країн ЄС та встановити більш збалансовані стосунки з Росією.

Нашим великим спільним успіхом стало парафування 30 березня 2012 р. *Угоди про асоціацію між ЄС і Україною* та спрощення від 1 липня 2013 р. візового режиму для громадян України, які подорожують до країн ЄС, що стане суттєвим фактором для зміцнення процесу євроінтеграції України та є чітким сигналом про те, що ЄС дійсно вітає українських громадян в європейському співтоваристві.

І сьогодні вже тільки від владних структур України буде залежати, чи *Угода про асоціацію між ЄС і Україною* буде підписана і ратифікована, оскільки основною вимогою для цього є їхнє повернення до демократичного курсу правління.

III. СПРИЯННЯ ПОВНОЦІННОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД СВІТУ ТА ЇХ КОНСОЛІДАЦІЇ НАВКОЛО ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНИХ ПИТАНЬ

Ще одним важливим напрямком діяльності СКУ є сприяти повноцінному розвитку українських громад у світі, насамперед збереженню української мови, культури та інших національних цінностей, а також захищати і відстоювати їхні права і інтереси.

З цією метою, а також для консолідації світового українства навколо загальнонаціональних питань та їх просування в країнах проживання української діаспори відвідав українців наступних 32 країн світу:

- **Австрія:** Відень (2011 р.);
- **Аргентина:** Буенос-Айрес (2011 р.);
- **Бельгія:** Брюссель (2011 р. – 2 рази, 2012 р., 2013 р.);
- **Болгарія:** Софія, Владая (2012 р.);
- **Бразилія:** Куритиба (2009 р., 2011 р.), Уніао-да-Віторія, Прудентополіс, с. Дорізон (околиця Малет) (2009 р.);
- **Боснія й Герцеговина:** Баня Лука, Прянвор, с. Лішня, с. Дабрак, с. Дев'ятина (2010 р.);
- **Великобританія:** Аштон, Болтон, Манчестер (2009 р.), Лондон (2009 р. – 2 рази);
- **Голландія:** Ішгелстин, Гаага (2010 р.);
- **Греція:** о. Евія (Еретрія) (2010 р.), Афіни, Зографу (2010 р., 2012 р.), Анавоссос (2012 р.);
- **Данія:** Копенгаген (2012 р.);
- **Естонія:** Таллінн, Маарда, Нарва (2010 р.);
- **Ірландія:** Дублін (2012 р.);
- **Іспанія:** Мадрид, Барселона (2010 р.);

- **Італія:** Рим (2010 р.);
- **Канада:** Монреаль (2008 р., 2009 р., 2010 р., 2011 р., 2012 р., 2013 р.), Торонто (2008 р., 2009 р., 2010 р., 2011 р. - 4 рази, 2012 р. – 4 рази), Едмонтон (2008 р., 2010 р., 2013 р.), Оттава (2009 р., 2010 р., 2012 р. – 2 рази), Сент-Кетринс (2009 р.), Гамільтон (2010 р.), Віндзор (2011 р.), Бурлінгтон (2012 р.), Джаспер (2013 р.);
- **Латвія:** Рига (2012 р.);
- **Литва:** Вільнюс (2011 р.);
- **Німеччина:** Мюнхен (2009 р., 2012 р.), Берлін (2011 р., 2012 р.);
- **Парагвай:** Енкарнасіон (2009 р.);
- **Польща:** Перемишль (2009 р., 2010 р., 2011 р.), с. Павлокома, с. Пікуличі (2009 р.), Варшава (2010 р., 2011 р. - 2 рази, 2012 р.);
- **Португалія:** Лісабон, Фатіма (2010 р.);
- **Румунія:** Бухарест (2011 р., 2012 р.), Тімошоара (2011 р.);
- **Сербія:** Новий Сад, Кула, Інджія, Белград (2010 р.);
- **Словацьчина:** Пряшів, Свидник, Кошиці (2011 р.);
- **Словенія:** Люблін, Жалець, Штаніель (2012 р.);
- **США:** Клівленд (2008 р.), Чикаго (2009 р., 2011 р., 2013 р.), Йонкерс (2010 р., 2012 р.), Нью-Йорк (2011 р. - 2 рази, 2012 р., 2013 р. – 2 рази), Палатайн, Воррен, Віппоні (2011 р.), Вашингтон (2013 р.);
- **Угорщина:** Будапешт, с. Чомор, с. Тихонь (2011 р.);
- **Україна:** Київ (2008 р. – 2 рази; 2009 р. – 2 рази; 2010 р. – 3 рази; 2011 р.), Львів (2010 р. – 2 рази);
- **Фінляндія:** Гельсинкі (2009 р.);
- **Франція:** Париж (2009 р., 2011 р.), Санліс (2009 р., 2012 р.), Страсбург (2010 р., 2011 р., 2012 р. - 3 рази, 2013 р.);
- **Хорватія:** Вуковар, Загреб (2010 р.) та
- **Чехія:** Прага (2011 р.).

У ході подорожей мав громадські зустрічі з українцями та окремо переговорив з українськими релігійними і громадськими провідниками, а також з представниками місцевих владних структур, з громадськими і культурними діячами та з дипломатичними представниками України в цих державах.

Такі зустрічі та зв'язки допомогли мені представити позицію та діяльність СКУ щодо актуальних для світового українства тем та зміцнити зв'язки СКУ з українською діаспорою. У той же час я зміг глибше ознайомитись з успіхами та потребами українців у світі, які старався розв'язати, між іншим, в своїх зверненнях до місцевих високопосадовців та представників високих міжнародних інституцій.

Одним із найбільших успіхів СКУ за останню каденцію стало повернення українській громаді Польщі Народного дому, який у неї було конфісковано під час антиукраїнської операції "Вісла" в 1947 р.

Щоб прискорити цей процес, я провів у Перемишлі Річні загальні збори СКУ 2010 р., під час яких мер Перемишля пообіцяв якнайшвидше поладити цю справу. Через 7 місяців, у березні 2011 р., я взяв участь у офіційному поверненні владою Польщі Народного дому Об'єднанню українців Польщі. Разом з цим я всіляко сприяв наданню фінансової підтримки для відновлення та розвитку Народного дому з боку СКУ та порушував це питання перед владними структурами України, які позитивно на це відгукнулись.

Я постійно реагував і на інші звернення українців Польщі. У серпні 2009 р., під час зустрічі з Прем'єр-міністром України Юлією Тимошенко, представив питання про загрозу закриття державними органами Польщі єдиного україномовного телевізійного каналу "Теленовини". У вересні Прем'єр-міністр України порушила цю справу перед Прем'єр-міністром Польщі Дональдом Туском. Спільними з Об'єднанням українців Польщі стараннями цей телеканал продовжив свою діяльність.

А в січні 2012 р. закликав мера міста Заґож не закривати українську початкову школу в с. Мокре Підкарпатського воєводства. Нашим спільним з українцями Польщі успіхом стало припинення процесу ліквідації цієї школи та її передання з постійним державним фінансуванням українській громаді.

Я також очолив працю, спрямовану на захист прав і свобод українців Росії, владні структури якої свідомо й послідовно придушують національний розвиток української меншини.

Протягом 2010-2011 рр. під явною загрозою ліквідації опинились дві українські громадські організації, Федеральна національно-культурна автономія українців Росії (ФНКАУР) і Об'єднання Українців Росії (ОУР) – складова організація СКУ, а також Бібліотека української літератури в Москві. Щоб захистити їх, у грудні 2010 р. я зустрівся з Верховним комісаром у справах національних меншин ОБСЄ Кнудом Воллебеком та з Директором Бюро демократичних інституцій та прав ОБСЄ Джанезом Ленарчиком.

Разом з цим я очолив працю з підготовки трьох Меморандумів - про ФНКАУР, ОУР та Бібліотеку української літератури в Москві, які в січні 2011 р. надіслав до ООН, ОБСЄ, Європейського Парламенту та Ради Європи, а також до неурядових організацій *“Міжнародна амністія”* та *“Нагляд за правами людини”*. Окрім цього, закликав міжнародне співтовариство слідкувати за судовими процесами з ліквідації ФНКАУР і ОУР та організував акцію підтримки української меншини в Росії з боку складових організацій СКУ, які звернулися до урядів своїх держав з закликом слідкувати за ходом цих судових процесів. Одночасно закликав Міністерство закордонних справ України припинити критичні висловлювання на адресу ФНКАУР і ОУР та заяви щодо ініціативи створити в Росії нову українську громадську організацію та, натомість, - стати на захист ФНКАУР і ОУР.

І хоча захистити ФНКАУР та ОУР не вдалося, спільні дії зупинили тиск та допомогли в 2011 р. нормалізувати роботу Бібліотеки української літератури в Москві.

Сьогодні ми підтримуємо українську громаду Росії у ефективному представленні її інтересів.

У січні 2011 р., у відповідь на звернення Товариства української культури в Угорщині, надіслав лист Прем'єр-міністру Угорщини Віктору Орбану зі стурбованістю тим, що вибори до Державного органу самоврядування українців Угорщини пройшли всупереч місцевому законодавству. А в червні 2011 р. - здійснив подорож до Угорщини, де підніс це питання під час офіційних зустрічей з Головою Парламенту Ласло Кювером, з Віце-прем'єр-міністром Жолтом Шем'єном та з Державним секретарем з питань меншин та неурядових відносин Чабою Латорці. Спільні з українською громадою Угорщини старання посприяли тому, що частина членів Державного органу самоврядування, які не представляли українську громаду, здала свої мандати.

Під час своїх двох візитів до Німеччини, в квітні та в жовтні 2012 р., я підтримав місцеві українські громади у їхньому бажанні створити українську крайову центральну репрезентацію та головував на зборах із заснування Об'єднання українських організацій в Німеччині.

У жовтні 2012 р. я відгукнувся на прохання Союзу українців Румунії, порушивши питання про потребу розморозити його банківські рахунки під час зустрічей з Президентом Румунії Траяном Басеску, Головою Сенату Кріном Антонеску та Головою Палати депутатів Валеріу Згоні, а також у листі до міністра юстиції Румунії Мони Марії Північеру. За місяць це питання було полагоджено, що допомогло Союзу українців Румунії відновити повноцінну діяльність.

Одним із актуальних на сьогодні питань є згуртування навколо СКУ української молоді та активізація її участі в українському громадському житті. Тому я сприяв проведенню Форумів української молоді діаспори *“Болгарія-2010”*, *“Київ-2011”* та *“Львів-2012”* за участі молодіжних провідників з-понад 20 країн світу, перед якими зокрема виступив у 2011 р. у Києві. Окрім цього, цікавився ходом вісім семінарів молоді української діаспори, які Конференція українських молодечих організацій при СКУ провела в 2012-2013 рр. у Португалії, Франції, Норвегії, Словаччині, Греції, Іспанії, Чехії та Румунії.

Я також неодноразово виступав на різних молодіжних конгресах та конференціях в Бразилії, Канаді, США та Україні.

Серед багатьох прикладів позитивних відгуків на порушені мною питання щодо потреб українських громад можна назвати:

- позитивну відповідь міністра з Європейських питань Ірландії на прохання про можливість скласти іспит з української мови як позапрограми екзаменаційний предмет з іноземної мови;
- запевнення мера Пряшева, що не буде змінено фінансові умови відносно приміщення для Союзу українців-русинів Словацької Республіки та що в місцевих словацько-українських дитячих садочках не буде впроваджуватись русинський діалект, а також
- запевнення заступника мера Жальця про безкоштовне надання приміщення для діяльності Спілки українців Словенії *"Берегиня"*.

Разом з цим я відгукувався на прохання українських громад та сприяв наданню фінансової підтримки з боку СКУ та Української світової фундації:

- для потреб української громади Республіки Хорватія, пов'язаних з будівництвом та розвитком Українського дому у Вуковарі;
- для полегдження справи щодо приміщення для Української громади Іспанії за права, честь і гідність українців;
- для розвитку Українського центру культури у Пряшеві;
- для підтримки українських шкіл у Голландії, Греції, Іспанії та Італії;
- для покриття коштів, пов'язаних з виданням газети *"Нове життя"* та зі Святом культури українців в Словаччині та
- для підтримки українських веб-сайтів в Іспанії, Італії та Росії.

Також у серпні 2012 р. порушив перед МЗС України питання про його фінансове зобов'язання перед Товариством українців *"Карпати"* у Словенії стосовно спорудження у 2008 р. пам'ятника Тарасу Шевченку.

Зміцнюючи зв'язки зі складовими організаціями СКУ, налагоджував контакти та сприяв розвитку громадського життя українських громад Австрії, Болгарії, Голландії, Данії, Ірландії, Словенії та Фінляндії, які ще не є членами СКУ. Наприклад, підтримав ідею створення Спілки українських організацій в Болгарії, яку через рік, у березні 2013 р., було офіційно зареєстровано.

Порушував різні важливі для української діаспори питання в усних і письмових зверненнях до владних структур України та в чотирьох меморандумах про співпрацю.

У жовтні 2009 р. виступив з промовою на парламентських слуханнях в Україні на тему: *"Закордонне українство: сучасний стан та перспективи співпраці"* та закликав:

- проводити парламентські слухання про дотримання людських та національних прав українських національних меншин;
- проводити парламентські слухання про стан української мови в діаспорі;
- встановити день для щорічних парламентських слухань на тему української діаспори;
- прийняти закони, які б сприяли поверненню в Україну етнічних українців та
- створити постійно діючу комісію (за участю представників СКУ), яка б здійснювала моніторинг ефективності діючого законодавства відносно закордонного українства та на цій підставі давала рекомендації щодо впровадження змін до вже існуючих законів і прийняття нових.

За результатами цих слухань Верховна Рада України схвалила постанову про рекомендації цих парламентських слухань, до яких увійшли також і окремі пропозиції СКУ: активізувати співпрацю з громадськими організаціями закордонних українців шляхом укладення документів про співпрацю та шляхом об'єднання зусиль щодо забезпечення прав українських меншин за

кордоном і запровадити постійні програми обміну між молодіжними та студентськими організаціями України та закордонних українців з метою вивчення мови, історії, традицій та культури України.

Під час зустрічей з представниками влади я цікавився державними програмами співпраці із закордонними українцями за різні роки та станом їх виконання. Зокрема звертався до МЗС України, щоб в'ясувати, кому, коли та на які потреби було виділено кошти в рамках *Програми підтримки закордонного українства на 2010 р.* Конкретну відповідь на це питання ми так і не отримали.

У 2013 р. брав участь у роботі Комісії СКУ з питань громадян України за кордоном, яка представила свої рекомендації на парламентських слуханнях 3 липня 2013 р. на тему: *«Українська трудова міграція: стан, проблеми та шляхи їх вирішення»*. У ході парламентських слухань про трудову міграцію комісія СКУ, між іншим, наголосила, що: *“Переживаючи всі негативні наслідки, пов’язані з міграцією за кордон, ці люди тільки офіційно через грошові банківські перекази перевели в Україну 7.5 мільярда доларів у 2012 році, 7 мільярдів у попередньому і подібні суми раніше. А враховуючи і інші способи передачі грошей, за розрахунками експертів Національного банку України, валютні вливання в Україну від трудових мігрантів можуть становити від 19 до 23 мільярдів доларів щорічно”*.

Я також представляв СКУ на форумах всеукраїнського масштабу, де закликав владні структури України повернутися до демократичного способу правління, а світове українство - мобілізуватись для більш ефективного просування важливих українських справ:

- III Міжнародний конгрес *“Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті: сучасний вимір, проекція в майбутнє”* (конгрес схвалив резолюцію про те, що мою доповідь приймають за основу позиції щодо сучасних подій в Україні та напрямів подальшої діяльності світового українства) (червень 2010 р., Львів) та
- V Всесвітній форум українців (серпень 2011 р., Київ).

Вищеподана діяльність давала відчуття, що за конкретними українськими громадами стоїть світове українство на чолі з СКУ, а також що СКУ є тією силою, яка здатна захищати інтереси української спільноти та просувати її інтереси.

IV. ГОЛОДОМОР

Протягом усього терміну перебування на посту президента СКУ постійно порушував питання про Голодомор перед владними структурами України і країн проживання української діаспори, перед високопосадовцями відомих міжнародних інституцій, а також перед українцями в Україні і широкою світовою громадськістю та закликав до якнайширшого визнання Голодомору геноцидом українського народу.

Початок моєї каденції співпав із 75-ю річницею Голодомору. З цього приводу в жовтні 2008 р. вийшла заява СКУ під назвою *“75 years ago” (“75 років тому”)* з закликом до постійних представництв 192 держав світу при ООН визнати Голодомор геноцидом українського народу. У заяві обґрунтовується число жертв та подається посилання на офіційні документи, що підтверджують сплановані дії тоталітарного режиму в знищенні українського народу.

Неодноразово мав тематичні промови про Голодомор в Україні та в країнах української діаспори, у тому числі й виступ у прес-центрі уряду Канади на вшануванні жертв Голодомору в листопаді 2011 р.

Своєю працею я долучився до Міжнародної акції *“Незгасима свічка”*, яка успішно пройшла в 32 країнах проживання української діаспори за участі численної української громадськості та місцевих державних і політичних провідників та засобів масової інформації, а також у всіх 25 областях України. Ця акція, присвячена вшануванню невинних жертв Голодомору, також стала дійовим актом поширення в світі інформації про цей геноцид українського народу.

Під час завершення цієї акції в Києві, у листопаді 2008 р., взяв участь у державних заходах з нагоди 75-ліття Голодомору, а зокрема в Міжнародному форумі *“Народ мій завжди буде!”*, де виголосив у Національній опері України тематичну промову перед високопосадовцями України та 44 держав світу, а також таких відомих інституцій, як ЄС, Рада Європи та ЮНЕСКО.

Також закликав до активної участі в Міжнародній акції СКУ *“Свічка моління”*, яка від червня до листопада 2010 р. пройшла в діаспорі та в Україні. Виступив з промовою біля Меморіалу жертвам Голодомору в Києві у перший день акції.

Рівнож реагував на різні дії та заяви з боку владних структур України, які не шанують Закон *“Про Голодомор 1932-33 років в Україні”*, де чітко сказано, що *“Голодомор 1932-1933 років в Україні є геноцидом Українського народу”*:

- у грудні 2008 р. закликав Голову Верховної Ради Володимира Литвина публічно заявити, що Голодомор є геноцидом українського народу (з огляду на його заяву про те, що він проти того, щоб переводити тему Голодомору в площину *“етноциду”*);
- у лютому 2010 р. закликав Президента Віктора Януковича повернути розділ про Голодомор на офіційний веб-сайт Президента України і цим самим сприяти поширенню інформації про Голодомор серед громадян України та світової громадськості (оскільки з президентського веб-сайту було знято розділ про Голодомор) та
- у квітні 2010 р. закликав Президента Віктора Януковича публічно заявити, що Голодомор є геноцидом українського народу (у зв'язку з його заявою на засіданні ПАРЄ, що визнавати Голодомор 1932-33 рр. як факт геноциду щодо того чи іншого народу є неправильно і несправедливо).

У червні 2010 р. закликав уряд України виділити відповідні кошти на встановлення пам'ятника жертвам Голодомору у Вашингтоні та не втратити наданої на це можливості. На сьогодні Україною перераховано частину коштів на підготовку документації для пам'ятника. І якщо до жовтня 2013 р. владні структури не передадуть на цей проект решту з необхідної суми, вони візьмуть на себе відповідальність за можливу втрату унікальної можливості для вшанування жертв українського Голодомору в столиці США, над чим так наполегливо працювала українська громада в Америці.

Я також всіляко підтримував і інші проекти, які інформують про Голодомор 1932-33 рр. в Україні.

Сприяв наданню патронату СКУ та поширенню фільму *“Окрадена земля”* канадського режисера Юрія Лугового, який створено на основі найновіших архівних матеріалів та унікальних свідчень очевидців Голодомору.

У листопаді 2011 р., під час подорожі до Аргентини, мав виступ у культурному центрі мерії Буенос-Айреса з нагоди презентації іспаномовної книги *“Голодомор – геноцид українського народу 1932-33”*, під час якого заохочував місцеву владу і далі сприяти підвищенню обізнаності аргентинців на цю тему, у тому числі й через її впровадження в освітні програми. У рамках перебування в Буенос-Айресі взяв участь у передачі *“Vis-à-Vis”* на національному телебаченні на тему Голодомору.

Рівнож у листопаді 2011 р., перебуваючи в Парижі, взяв участь у відзначенні нагородою *“Пам'ять про Голодомор”* відомого італійського художника Іґорта, автора книжки *“Українські нотатки (спогади про радянські часи)”*, в якій наголошується, що Голодомор був геноцидом українського народу.

Сприяв виданню у 2013 р. у Португалії збірки наукових статей португальських істориків *“Голодомор – невідома українська трагедія (1932-1933)”*.

Великим спільним здобутком світового українства стало визнання Голодомору геноцидом українського народу, крім України, 15 такими державами світу: Австралія, Ватикан, Грузія, Еквадор, Естонія, Канада, Колумбія, Латвія, Литва, Мексика, Парагвай, Перу, Польща, Сполучені Штати Америки та Угорщина.

V. ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ СКУ

Здійснював керівництво працею, що спрямована на висвітлення інформаційних матеріалів СКУ на веб-сайті та в *Facebook*, а також в різних медійних засобах України і країн проживання української діаспори.

Завдяки спільним зусиллям інформаційні матеріали СКУ подавались в Україні та за її межами, у тому числі й на радіо “Бі-Бі-Сі”, “Свобода” і “Укрінформ”; на телеканалах: “1+1”, “5 канал”, “Голос Америки”; “Інтер”, “Перший Національний”, “ТВІ” та “ТСН”; на сторінках друкованих та інтернетних видань: “Дзеркало тижня”, “Kyiv Post”, “Кореспондент”, “Майдан”, “Сільські вісті”, “Тиждень”, “Українська правда”, “Український погляд”, “УНІАН”, “Zaxid.net” та “ZIK”.

VI. ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БАЗИ СКУ

СКУ є неурядовою організацією, яка упродовж усієї своєї історії діє завдяки фінансовій підтримці української діаспори, без державної допомоги з України чи з інших країн світу. Це дає йому можливість діяти цілком незалежно та керуватися виключно інтересами українського народу.

З метою зміцнення фінансової бази СКУ, яка є одним із важливих чинників його успішної діяльності, неодноразово інформував про працю СКУ та закликав до його фінансової підтримки учасників Річних загальних зборів Української кооперативної ради Канади та Централі українських кооператив Америки, що об'єднують на своєму терені всі українські фінансові інституції.

Також підтримував зв'язки з керівниками українських фінансових інституцій Канади й США, а зокрема з такими, як:

- Канада: Українська Кредитова Спілка “Будучність”, Торонто; Українська Кредитова Спілка, Торонто; Українська Народна Каса “Дежарден” у Монтреалі та Кредитова Спілка Північного Вінніпегу та
- США: Фондація “Самопоміч” Української Американської Федеральної Кредитової Спілки “Самопоміч”, Чикаго; Фондація “Спадщина” Банку “Певність”, Чикаго; Федеральна Кредитова Кооператива “Самопоміч”, Нью-Йорк; Федеральна Кредитова Кооператива “СУМА”, Йонкерс; Українська Федеральна Кредитова Кооператива “Самопоміч”, Філадельфія; Федеральна Кредитова Кооператива “Самопоміч” (Нью-Джерсі), Кліфтон, та Українська Федеральна Кредитова Спілка, Рочестер.

Долучився до проведення щорічних збіркових Травневих акцій СКУ, звертаючись з відповідними закликами до української спільноти підтримати діяльність СКУ.

З метою розбудови фінансових спроможностей СКУ в червні 2009 р. заснував Клуб президента СКУ, членом якого може стати кожна особа чи інституція, яка щороку передасть на потреби СКУ пожертву в сумі \$1,000 чи більше.

Наші спільні зусилля та щедрість жертводавців дозволили успішно завершити кожен фінансовий рік у цій каденції.

Я щиро дякую всім нашим жертводавцям, а зокрема українським кредитовим спілкам та меценатам, за вагомий внесок у зміцнення діяльності СКУ.

VII. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Протягом п'яти років я мав приємність співпрацювати з великою кількістю людей, які кожен по-своєму сприяли нашій спільній справі. Я щиро дякую їм за це, а зокрема членам Ради директорів, Екзекутивного комітету та рад і комісій СКУ, проводам складових організацій СКУ та працівникам СКУ.

Я схиляю голову перед світлою пам'яттю провідників СКУ, які за останні 5 років відійшли від нас. Серед них колишній президент СКУ Микола Плав'юк (2012 р.), попередній генеральний секретар СКУ Віктор Педенко (2008 р.), колишній генеральний секретар СКУ Мирон Барабаш (2009 р.), колишній генеральний секретар СКУ др Василь Верига (2009 р.), колишній фінансовий референт СКУ Василь Самець (2010 р.), колишній голова Світової Ради Суспільної Служби СКУ Зенон Дуда (2008 р.), колишній голова Комісії спорту СКУ Стах Габа (2010 р.) та член Ради директорів СКУ Ірина Вжесневська (2013 р.).

Насамкінець хочу підкреслити, що запорукою нашого майбутнього спільного успіху є єдність та наполеглива і віддана праця. Тому закликаю Вас дбати за розбудову українського громадського життя у Ваших країнах, зміцнювати наші зв'язки з українцями в діаспорі та Україні і підтримувати її національно-демократичні сили.

Я також закликаю Вас активно відгукуватися на звернення та акції СКУ, більшість із яких сьогодні спрямована на утвердження незалежності України та її демократизацію, євроінтеграцію та українізацію.

Бажаю всім Вам сили та натхнення для подальшої успішної праці для добра світової української спільноти та нашої духовної Батьківщини – України.

Евген Чолій
Президент

15 липня 2013 р.